

Pradžia > ... > Jūsų Teisės > Pagrindinės Teisės > Slovakia

Valstybių narių geriausia patirtis taikant Chartiją

Turinį pateikė

Slovakija

Slovakija

Slovakijos Respublikos Konstitucinis Teismas [slov. Ústavný súd Slovenskej republiky] priėmė sprendimą dėl Chartijos taikymo Slovakijoje – byloje PL. ÚS 10/2014 jis aiškiai konstatavo, kad Slovakijos konstitucinėje santvarkoje Chartija turi būti vertinama kaip ir kiti tarptautiniai susitarimai dėl žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių, kurie reglamentuojami Slovakijos Konstitucijos 7 straipsnio 5 dalyje. Tai reiškia, kad ji yra viršesnė už nacionalinės teisės aktus. Teisėkūros procese į kiekvieną naują teisės aktą įtraukta nuostata dėl jo suderinamumo su Europos Sąjungos teise ir, jeigu teisės aktai yra susiję su pagal Chartiją suteiktomis teisėmis, šioje nuostatoje taip pat turi būti nurodyta, kad ji yra suderinta su Chartija.

Chartijos taikymas ir informuotumas apie Chartiją jūsų šalyje

Vyriausybės politikos priemonės, kuriomis didinamas teisėkūros institucijos, administracijos, teisėsaugos ir teisminių institucijų informuotumas apie Chartiją ir jos skatinamos Chartiją taikyti

Toliau pateikiamuose dokumentuose yra nuorodų į Chartiją ir pabrėžiama jos svarba, kiek tai sietina su tarptautiniais ir Sąjungos teisės aktais žmogaus teisių srityje.

- [Visų formų diskriminacijos prevencijos 2016–2019 m. veiksmų plane \[slov. Akčný plán predchádzania všetkých foriem diskriminácie na roky 2016-2019\]](#) remtasi Chartija ir ji įtraukiama į pagrindinius kovos su diskriminacija teisės aktus, atsižvelgiant į jos tarptautinį pobūdį ir Slovakijos įsipareigojimus
- [Slovakijos nacionalinė lyčių lygybės strategija 2014–2019 m. \[slov. Celoštátna stratégia rodovej rovnosti v Slovenskej republike rok 2014-2019\]](#)
- [Darbuotojų užsieniečių judumo Slovakijoje strategija \[slov. Stratégia pracovnej mobility cudzincov v Slovenskej republike\]](#)
- [Nacionalinė vaikų apsaugos nuo smurto strategija \[slov. Národná stratégia na ochranu práv detí pred násilím\]](#)
- [Nacionalinė neįgaliųjų piliečių gyvenimo sąlygų gerinimo visose gyvenimo srityse programa 2014–2020 m. \[slov. Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014-2020\]](#)
- [Nacionalinė vyresnių žmonių aktyvumo programa 2014–2020 m. \[slov. Národný program aktívneho starnutia na roky 2014-2020\]](#)
- [Socialių paslaugų plėtros nacionaliniai prioritetai 2015–2020 m. \[slov. Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015-2020\]](#)
- [Slovakijos socialinių ir globos paslaugų sistemos deinstitucionalizavimo strategija \[slov. Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike\]](#)
- [Nacionalinė vaikų apsaugos skaitmeninėje erdvėje sistema ir Nacionalinės vaikų apsaugos skaitmeninėje](#)

[erdvėje sistemos įgyvendinimo veiksmų planas 2020–2021 m. \[slov. *Národná koncepcia ochrany detí v digitálnom priestore a Akčný plán k národnej koncepcii ochrany detí v digitálnom priestore na roky 2020-2021*\]](#)

ES Chartija [traukta į Slovakijos Respublikos teisminės akademijos [slov. *Justičná akadémia Slovenskej republiky*] mokymo programą [slov. *koncepcia vzdelávania*]. Slovakijos teisminės akademijos (toliau – Teisminė akademija) mokymo programa – tai dokumentas, kuriuo nustatoma tvarka, pagal kurią Teisminė akademija prisideda prie Teisingumo ministerijos ir Generalinės prokuratūros [slov. *Generálna prokuratúra Slovenskej republiky*] tikslinių grupių, nurodytų iš dalies pakeistame [statyme Nr. 548/2003, mokymo. Tai reiškia, kad vykdant toliau nurodytas mokymosi visą gyvenimą priemones mokomi teisėjai, teisėjų padėjėjai ir teismo pareigūnai.

- Slovakijos Respublikos Teisminės akademijos mokymo programa (galioja nuo 2019 m. rugsėjo 25 d.)
  - yra viena iš mokymosi visą gyvenimą priemonių; ES teisė [traukta į dalį „Sunkumai, su kuriais teismai šiuo metu susiduria taikydami teisę įvairiose teisės srityse“.
  - Mokymosi trajektorija atitinka šiuolaikines ES tendencijas. Ji grindžiama trimis švietimo ramsčiais, pagarba teisei ir teisingumui bei teisei valstybei.
  - Mokymo procese visų pirma siekiama rengti grupines diskusijas, praktinius seminarus, perduoti praktinio teisės taikymo žinias ir patirtį, kuriomis dalijasi Slovakijos ir tarptautiniai dėstytojai. Mokymo procesas grindžiamas besimokančiųjų įsitraukimu, be kita ko, analizuojamos bylos ir konkretūs praktikos atvejai.
- ES ir tarptautinės teisės srityje didžiausias dėmesys skiriamas šioms sritims:
  - ES teisės taikymas nacionaliniuose teismuose, Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudencija ir ES valstybių narių konstitucinių teismų praktika;
  - prejudicinių klausimų teikimo procedūra ir prejudicinio sprendimo priėmimo procedūra;
  - žmogaus teisių apsauga ES – 2009 m. Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija ir jos praktinis taikymas (Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudencija);
  - žalos atlyginimas Europos Sąjungos Teisingumo Teismo ir Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudencijoje;
  - ES vartotojų teisė;
  - [ES darbo teisė bendrojoje rinkoje](#), visų pirma teisės normos kovos su diskriminacija ir lyčių lygybės srityje bei socialinė apsauga.

Priemonės, kurios padeda geriau suprasti Chartiją ir jos taikymo tvarką

• teisę taikantiems subjektams (teisės aktų leidėjui, administracijai, teisėsaugos institucijoms, teismams, teisininkams):

- Europos Komisijos ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros leidiniai; išsamus sąrašas pateiktas toliau;
- piliečiams:
  - Slovakijos Respublikos Darbo, socialinės apsaugos ir šeimos reikalų ministerijos valdoma [Interneto svetainė](#) apie lyčių lygybę;
  - [Informacijos suvestinė](#), kurioje pateikta pagrindinė informacija apie Chartiją;
  - [Jūsų teisės ES](#) – Europos Komisijos informacinė interneto svetainė.

Kitų ES šalių ar kitų ES suinteresuotųjų šalių parengtų su Chartija susijusių priemonių naudojimas ir taikymo skatinimas

Nemokamai prieinama daug Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros (FRA) medžiagos, daug jos – slovakų kalba. Pagrindiniai dokumentai ir priemonės yra šios:

[2019 m. pagrindinių teisių ataskaitos](#), 2 skyrius ES pagrindinių teisių chartija ir jos taikymas valstybėse narėse

[Charterpedia](#) yra internetinė priemonė, kuria naudojantis galima lengvai rasti informaciją apie visas pagrindines teises pagal įvairius Chartijos straipsnius, ir kurioje yra pateikiamas visas tekstas bei atskirų straipsnių teisiniai paaiškinimai, susijusi Sąjungos ir nacionalinių teismų praktika bei susiję FRA leidiniai. Ji taip pat prieinama

mobiliojoje programėlėje.

- [ES pagrindinių teisių chartija Slovakijoje](#), kurioje pateikiami išsamūs paaiškinimai apie pagal Slovakijos Konstituciją ir Europos žmogaus teisių konvenciją suteiktą teisių apsaugos svarbą, taikymą ir visa platesnė šių teisių apsaugos koncepcija;
- [Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos taikymas teisėkūroje ir politikos formavimo priemonėse nacionaliniu lygmeniu. Gairės](#);
- [Prieinami šaltiniai](#), įskaitant teises nuomones ir praktinio taikymo pavyzdžius;
- [ES pagrindinių teisių chartijai 10 metų: pilietinės visuomenės ir nacionalinių žmogaus teisių institucijų nuomonės](#).

Taip pat, pavyzdžiui, Europos Parlamento 2019 m. sausio 30 d. [pranešimas dėl Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos įgyvendinimo ES institucinėje struktūroje](#).

- Europos Komisijos ataskaita dėl Europos Sąjungos teisės taikymo stebėsenos
- [Europos Komisijos metinė ataskaita dėl Chartijos taikymo](#)
- Europos nacionalinių žmogaus teisių institucijų tinklo (ENNHRI) leidinys [ES pagrindinių teisių chartijos įgyvendinimas](#).

Bendradarbiavimas su suinteresuotosiomis šalimis, siekiant paskatinti naudotis ES pagrindinių teisių chartija ir didinti informuotumą apie ją

Teisių gynėjų ir nacionalinių institucijų bendradarbiavimo, kuris padeda didinti informuotumą apie Chartiją ir naudojimąsi ja, pavyzdžiai

- Slovakijos nacionalinio žmogaus teisių centro leidinys [slov. *Slovenské národné stredisko pre ľudské práva*]: Žmogaus teisių klausimų, susijusių su Slovakijos Respublikos naryste Europos Sąjungoje, vadovas [slov. *Spríevodca ľudskoprávnymi témami súvisiacimi s členstvom Slovenskej republiky v Európskej únii*]
- Profesinės interneto svetainės, kuriose pateikiama informacija apie praktinį teisės taikymą ir ekspertų bei akademikų straipsniai:
  - Slovakijos advokatų asociacijos [slov. *Slovenská advokátska komora*] ir Slovakijos patarėjų mokesčių klausimais rūmų [slov. *Slovenská komora daňových poradcov*] interneto svetainė;
  - Slovakijos advokatų asociacijos leidinys [slov. *Bulletin Slovenskej advokátskej komory*];
  - Internetinis profesinis teisės žurnalas adresu pravnelisty.sk;
  - epravo.sk interneto svetainė.

Nacionalinių institucijų ir akademinės bendruomenės bendradarbiavimo, kuris padeda didinti informuotumą apie Chartiją ir naudojimąsi ja, pavyzdžiai

Šios informacijos nėra.

Nevyriausybinių iniciatyvų, kuriomis skatinama naudotis Chartija ir didinti apie ją informuotumą jūsų šalyje, pavyzdžiai

- EUROIURIS Europos teisės centro, pilietinės asociacijos [Interneto svetainė](#) – Europos Sąjungos ir Europos Tarybos teisės aktai žmogaus teisių srityje ir jų taikymas Slovakijoje [slov. *Právna úprava ochrany ľudských práv v Európskej únii a v Rade Európy a ich aplikácia v podmienkach Slovenskej republiky*].
- euractiv.sk naujienų portalas, orientuotas į ES klausimus, visų pirma susijusius su Slovakija.

Paskutinis naujinimas: 27/02/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.